

Planeerimisseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise
seaduse (strateegiliste investeeringute ekspresrada)
eelnou seletuskirja juurde
Lisa 1

Rakendusakti kavandid

EELNÕU KAVAND 1

VABARIIGI VALITSUS MÄÄRUS

Strateegiliselt olulise investeeringu kindlaksmääramise täpsemad nõuded ning investeeringu vähima lubatud mahu, projektivaldkonna ja taotleja registrijärgse asukoha piirangud, strateegiliselt olulise investeeringu hindamise kord ja hindamiskomisjoni koosseis

Määrus kehtestatakse planeerimisseaduse § 4 lõike 1¹, 27 lõike 3² punktide 1, 2 ja 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega sätestatakse strateegiliselt olulise investeeringu kindlaksmääramise täpsemad nõuded ning investeeringu vähima lubatud mahu, projektivaldkonna ja taotleja registrijärgse asukoha piirangud, strateegiliselt olulise investeeringu hindamise kord ja hindamiskomisjoni koosseis.

(2) Määrusega täpsustatakse strateegiliselt olulise investeeringu kontaktpunkti ülesanded ja pädevus määruses toodud projekti hindamise läbiviimisel.

2. peatükk Strateegiliselt oluline investeering

§ 2. Strateegiliselt oluline investeering

(1) Strateegiliselt oluline investeering on Eesti Vabariigi maismaal elluviidav investeering, mis vastab järgmistele tingimustele:

- 1) projekti elluviimise kapitaliinvesteeringu mahuks on vähemalt 0,1 protsenti Eesti aastasest sisemajanduse koguprodukti nominaalmahust, võttes aluseks Statistikaameti viimati avaldatud näitaja;
- 2) projekt kuulub lõikes 2 sätestatud valdkonda.

(2) Strateegilise investeeringu projekt peab olema koostatud ühes järgmistest valdkondadest:

- 1) masina- ja metallitööstus, merendussektor, puidutööstus, tervisetehnoloogia, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad, toidu- ja joogitööstus tingimusel, et projekt panustab Vabariigi Valitsuse 15. juuli 2021. a istungil protokollilise otsusega heaks kiidetud „Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035“ fookusvaldkonda või selle väärtusahelasse;

2) nullnetotehnoloogiad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1735, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogia toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1724 (ELT L, 2024/1735, 28.06.2024) tähenduses;

3) kaitsetööstus, kui see on seotud strateegilise kauba seaduse § 2 lõigetes 2 ja 8 märgitud kauba tootmisega või sama seaduse § 4 lõikes 6 märgitud tegevusega;

4) kriitiliste toormete töötlemine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2024/1252, millega sätestatakse kriitiliste toormete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020 (ELT L, 2024/1252, 03.05.2024) tähenduses;

5) taastuvatel energiaallikatel põhinevaid või taastuvate energiaallikate kasutamist võimaldavad juhitud elektritootmise- või salvestuskäitiste rajamine ja käitamine, või energiatootmises fossiilkütuste asendamine taastuvate energiaallikatega.

(3) Kaitsetööstuse valdkonna projektidele kehtivad võrreldes lõikes 1 toodud tingimustele järgmised erisused:

1) projekti elluviimise kapitaliinvesteeringu maht peab olema vähemalt 15 miljonit eurot;

2) vähemalt 50 protsenti ettevõtte projekti tegevusest on kaitsetööstuse valdkonnas ning ülejäänud osas peab projekt olema seotud kaitsetööstuse projekti toetava majandustegevusega.

3. peatükk

Nõuded taotlusele ja taotlejale

§ 3. Nõuded taotlusele ja taotlejale

(1) Taotlus projektile strateegiliselt olulise investeeringu staatuse saamiseks esitatakse planeeringute valdkonna eest vastutavale ministeeriumile (edaspidi *ministeerium*), kes edastab selle lahendamiseks strateegiliste investeeringute kontaktpunktile (edaspidi *kontaktpunkt*).

(2) Nõuded taotlejale:

1) taotleja peab olema asukohariigi õiguse kohaselt õigusvõimeline juriidiline isik, mis on registreeritud Euroopa Liidu, Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD), Põhja-Atlandi Koostööorganisatsiooni (NATO) liikmesriigi või riigi, kellega Eesti Vabariik on sõlminud salastatud teabe vahetuse lepingu, asjaomasel registris;

2) taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimis-, sundlõpetamis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;

3) taotleja ei ole raskustes olev ettevõtja Euroopa Komisjoni määruse 651/2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) artikli 2 punkti 18 tähenduses;

4) taotlejal, tema seaduslikul esindajal või tegelikul kasusaajal ei ole kehtivat karistatust;

5) taotleja, tema kontrollorgani liige, tegelik kasusaaja või muu taotleja üle valitsevat mõju omav isik ei tohi olla rahvusvahelise sanktsiooni subjekt;

6) taotlejal puudub ajatamata maksuvõlg.

(3) Taotlus projekti hindamiseks esitatakse koos:

1) taotlemisele eelnenud majandusaasta aruandega;

2) äriplaaniga kontaktpunkti täpsustatud vormil;

3) volikirjaga, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;

4) taotleja jooksva majandusaasta bilansiga ja kasumiaruandega taotluse esitamisele eelneva kvartali seisuga;

- 5) dokumendiga ettevõtte asukohariigi vastavas registris registreerimise kohta;
- 6) allkirjastatud kinnitusega selle kohta, et taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud asukoha- või kodakondsusriigis likvideerimis-, sundlõpetamis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
- 7) allkirjastatud kinnitusega selle kohta, et taotleja ei ole raskustes olev ettevõtja Euroopa Komisjoni määruse 651/2014 artikli 2 punkti 18 tähenduses;
- 8) taotleja, tema seadusliku esindaja või tegeliku kasusaaja asukoha- või kodakondsusriigi pädeva asutuse väljastatud tõendiga kehtiva karistatuse puudumise kohta, mis peab olema väljastatud mitte enam kui 6 kuud enne taotluse esitamist;
- 9) allkirjastatud kinnitusega selle kohta, et taotleja, tema kontrollorgani liige, tegelik kasusaaja või muu taotleja üle valitsevat mõju omav isik ei ole rahvusvahelise sanktsiooni subjekt;
- 10) selgitusega, millist osa taotlusest ja esitatud dokumentidest peab taotleja oma ärisaladuseks;
- 11) kaitsetööstuse valdkonna puhul dokument, millest nähtub, et projekt vastab § 2 lõike 3 punktis 2 sätestatud tingimusele;
- 12) muude taotleja hinnangul oluliste ja vajalike dokumentidega.

(4) Taotleja esitab lõikes 3 nimetatud dokumendid ja kinnitused juhul, kui andmeid ei ole võimalik saada Eesti asuvatest registritest.

4. peatükk

Taotluse menetlemine, projekti hindamine ja projektile strateegiliselt olulise investeringu staatuse andmine

§ 4. Taotluse nõuetele vastavuse kontroll

(1) Kontaktpunkt hindab projekti taotluse vastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele ning kui taotleja või taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise käigus avastatakse puudusi, teavitatakse sellest viivitamata taotlejat ja antakse puuduste kõrvaldamiseks kuni kümme tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

(2) Kontaktpunkt tagastab taotluse viie tööpäeva jooksul taotluse saamisest, kui see ei vasta ilmselgelt § 4 lõigetes 2–4 toodud nõuetele või kui taotleja ei ole määratud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(3) Eesti ja muu Euroopa Liidu liikmesriigi julgeoleku ning avaliku korra tagamiseks viiakse kontaktpunkti taotlusel läbi projektiga kavandatud investeringu usaldusväarsuse hindamine järgmiselt:

1) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametis, kes võtab aluseks välisinvesteeringu usaldusväarsuse hindamise seaduse §-s 10 nimetatud menetluse. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teeb otsuse projektiga kavandatud investeringu usaldusväarsuse kohta välisinvesteeringu usaldusväarsuse hindamise seaduse § 11 kohaselt ning edastab otsuse viivitamatult kontaktpunktile;

2) Politsei- ja Piirivalveametis, kes võtab aluseks relvaseaduse 11¹. peatüki 2. jaos sätestatud nõuded.

(4) Kui kontaktpunkti hinnangul on taotlus kooskõlas käesoleva määruse nõuetega, kutsub ta kokku hindamiskomisjoni taotlusega esitatud projekti hindamiseks.

§ 5. Projekti hindamine

(1) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlust hinnatakse vastavalt majandus- ja tööstusministri käskkirjaga kinnitatud hindamismetoodikale.

(2) Hindamismetoodika koostamisel lähtutakse järgmistest hindamiskriteeriumidest:

1) projekti strateegilisus, sh mõju Eesti majandusele ja regionaalarengule;

2) taotleja võimekus projekti ellu viia, sh taotleja varasem investeeringute elluviimise kogemus, tehnilised ja kvalifikatsiooni põhised eeldused, finantsvõimekus ning riskide juhtimise oskus;

3) projekti kvaliteet, sh projekti tegevuste põhjendatus, arusaadavus, ajakava realistlikkus ning projekti efektiivsus.

(3) Täpne hindamismetoodika tehakse kättesaadavaks ministeeriumi veebilehel.

§ 6. Hindamiskomisjon

(1) Komisjon moodustatakse kontaktpunktile esitatud projekti strateegiliselt oluliseks investeeringuks tunnistamiseks.

(2) Komisjoni moodustab majandus- ja tööstusminister.

(3) Komisjoni kuuluvad:

1) ministeeriumi planeeringute asekanter;

2) Kliimaministeeriumi elurikkuse ja keskkonnakaitse asekanter;

3) Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi regionaalarengu asekanter;

4) Kaitseministeeriumi kaitsetööstuse ja innovatsiooni asekanter;

5) Siseministeeriumi sisejulgeoleku asekanter;

6) kontaktpunkt;

7) Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindaja.

(4) Komisjoni esimeheks on ministeeriumi planeeringute asekanter ning tema äraolekul kontaktpunkt.

(5) Komisjoni teenindab ministeerium ning projekti hindamisega seotud materjalid valmistab ette ja esitab komisjonile otsustamiseks kontaktpunkt. Komisjoni töövormiks on istung, mis võib toimuda ka elektrooniliselt. Komisjon on otsustusvõimeline, kui sellel osaleb vähemalt pool komisjoni liikmetest, sealhulgas komisjoni esimees või kontaktpunkt.

(6) Komisjon teeb projekti hindamise kohta protokollilise otsuse, mis on aluseks edasiste menetluste läbiviimisel.

(7) Komisjon teeb otsused poolthälteenamusega. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustavaks hääleks komisjoni esimehe või tema asendaja hääl. Kui projekt on esitatud kaitsetööstuse valdkonnas, on Kaitseministeeriumi kaitsetööstuse ja innovatsiooni asekanterli hääl otsustav olenemata hääletustulemustest.

(8) Komisjoni istungid protokollitakse, kuhu kantakse ka hääletustulemused.

§ 7. Tähtajad

(1) Projektile antakse strateegilise investeeringu staatus 30 päeva jooksul taotluse saamisest. Selle tähtaja hulka ei arvata § 4 lõikes 3 märgitud menetluse aega.

(2) Kui projekti hindamisel avastatakse puudusi või vajatakse selle hindamiseks täiendavat teavet, teavitab kontaktpunkt sellest viivitamatult taotlejat ja määrab täiendava teabe esitamiseks kuni kümne tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.

§ 8. Ekspertkomisjon

(1) Kui §-s 6 nimetatud hindamiskomisjon on otsustanud anda projektile strateegilise investeeringu staatus, siis moodustab vastava valdkonna minister selle menetluse jälgimiseks ja edendamiseks projekti ekspertkomisjoni (edaspidi *ekspertkomisjon*).

(2) Ekspertkomisjoni eesmärk on tagada §-s 6 nimetatud hindamiskomisjoni otsuse elluviimine, toetades selleks kontaktpunkti ülesandeid strateegiliselt olulise investeeringu projektiga seotud taotluste menetlemisel.

(3) Ekspertkomisjoni liikmeteks nimetatakse strateegiliselt olulise investeeringu projekti tegevusega seotud valdkondlike ministriumide ja ametite ning selle kohaliku omavalitsuse üksuse esindaja, kuhu strateegiliselt olulise projektiga nähakse tegevus ette.

(4) Ekspertkomisjoni töövormiks on istung, mille kutsub kokku ja mida juhatab kontaktpunkt. Ekspertkomisjoni istungid protokollitakse, kuhu kantakse käsitatud teemad ning teave sellest, milliseid samme strateegiliselt olulise investeeringu projekti elluviimiseks astutakse, muu hulgas koostatakse vajadusel ajakava.

Kristen Michal
peaminister

Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Keit Kasemets
Riigisekretär

MAJANDUS- JA TÖÖSTUSMINISTER
MÄÄRUS

Regionaalministri 4. oktoobri 2023. a määruse nr 66 „Riigi eriplaneeringu algatamise taotlusele esitatavad nõuded“ muutmine

Määrus kehtestatakse planeerimisseaduse § 3 lõike 6 punkti 2¹ alusel.

Regionaalministri 4. oktoobri 2023. a määruses nr 66 „Riigi eriplaneeringu algatamise taotlusele esitatavad nõuded“ tehakse järgmised muudatused:

1) määruse pealkirjast ning § 2 pealkirjast ja lõike 1 sissejuhatavast lauseosast jäetakse välja sõna „algatamise“;

2) paragrahvi 1 tekst sõnastatakse järgmiselt:

„Määrus sätestab riigi eriplaneeringu taotlusele esitatavad nõuded, mis esitatakse valdkonna eest vastutavale ministeeriumile.“;

3) paragrahvi 2 lõike 1 punkti 7 täiendatakse pärast sõna „kirjeldus“ sõnadega „ning põhjendatud hinnang keskkonnamõju strateegilise hindamise vajaduse kohta“;

4) paragrahvi 2 lõike 1 punkti 10 täiendatakse pärast sõna „sõlmimiseks“ tekstiosaga „või halduslepingu sõlmimiseks planeeringu koostamise või planeeringu koostamise tellimise üleandmiseks ning rajatiste väljaehitamiseks planeerimisseaduse §-des 130 ja 131 sätestatud korras“;

5) paragrahvi 2 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Juhul, kui esitatakse taotlus riigi eriplaneeringu detailse lahenduse koostamiseks planeerimisseaduse § 27² alusel ning taotleja soovib menetluse läbi viimist kiirkorras, asendavad käesolevas lõikes sätestatud nõuded lõike 1 punktides 7–9 sätestatud nõudeid ning taotlus peab sisaldama:

1) kavandatava ehitisega kaasnevate asjakohaste majanduslike, kultuuriliste, sotsiaalsete ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamist koos hindamise tulemuse kokkuvõttega ning põhjendatud hinnangut keskkonnamõju strateegilise hindamise vajaduse kohta;

2) planeeringu koostamiseks vajalikke uuringuid ja analüüse koos nende valmimise kuupäevade ja koostajate andmetega;

3) planeeringu koostamise või selle tellimise ja planeerimisseaduses sätestatud mõjude hindamise eelarvet.

(4) Lõike 3 punktide 1 ja 2 alusel esitatud andmed peavad olema sellise kvaliteediga, et need võimaldavad planeerimismenetluses nõuetele vastava mõjude hindamise aruande koostamist.“.

Erkki Keldo
Majandus- ja tööstusminister

Ahti Kuningas
Kantsler